Publicat pe (https://www.bnm.md)

21.11.2023

Situația financiară a sectorului bancar pentru 9 luni ale anului 2023

Situația financiară a sectorului bancar, conform datelor prezentate de către bănci, este caracterizată prin creșterea activelor, creditelor, fondurilor proprii, ratei fondurilor proprii, depozitelor persoanelor fizice, depozitelor persoanelor juridice. Profitul aferent exercițiului în comparație cu perioada similară a anului precedent s-a majorat, preponderent, ca urmare a sporirii veniturilor din dobânzi și veniturilor neaferente dobânzilor. Veniturile din dobânzi s-au majorat, în principal datorită veniturilor obținute din investiții în titluri de datorii (VMS, CBN). De asemenea, s-au majorat veniturile obținute din activitatea de creditare și din mijloacele plasate la BNM (rezerve obligatorii).

Totodată, a fost înregistrată majorarea în valoare absolută a creditelor expirate, a creditelor neperformante, respectiv s-au înrăutățit nesemnificativ indicatorii calității portofoliului de credite.

La situația din 30.09.2023, în Republica Moldova activau 11 bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei.

Situația financiară a sectorului bancar și conformarea cu reglementările prudențiale

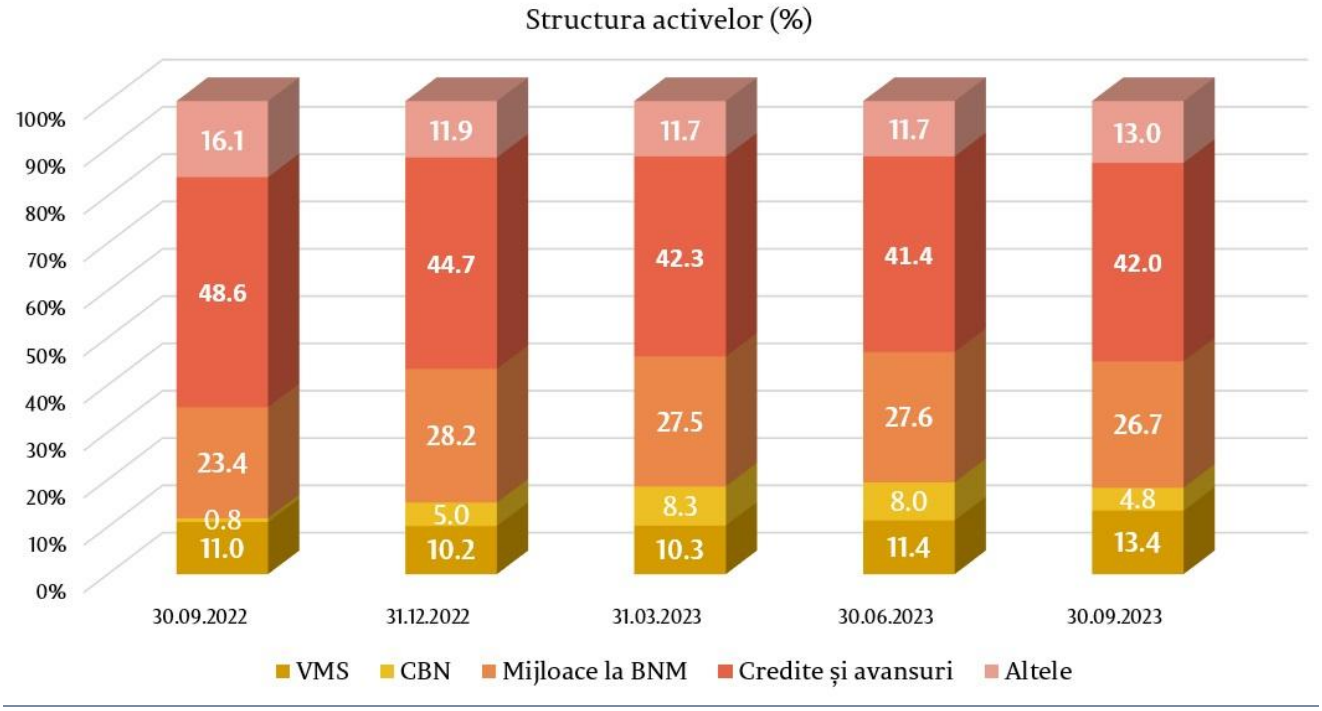
La 30.09.2023, situația din sectorul bancar, reflectată în baza rapoartelor prezentate de către bănci, a înregistrat următoarele tendințe:

Activele și obligațiunile

Activele totale au constituit 144,9 miliarde lei, majorându-se pe parcursul a 9 luni ale anului 2023 cu 10,3% (13,5 miliarde lei).

În structura activelor, ponderea cea mai mare a revenit articolului din bilanț „Credite și avansuri la cost amortizat", care a constituit 42,0% (60,8 miliarde lei), fiind în descreștere cu 2,7 puncte procentuale (p.p.) față de finele anului precedent.

Ponderea mijloacelor plasate la BNM a constituit 26,7% (38,7 miliarde lei), fiind în descreștere cu 1,5 p.p., iar ponderea investițiilor băncilor în valorile mobiliare de stat și în certificatele Băncii Naționale a reprezentat 18,2% (26,5 miliarde lei), fiind în creștere cu 3,0 p.p. Restul activelor, care constituie 13,0% (18,9 miliarde lei), sunt menținute de către bănci în alte bănci, în numerar, imobilizări corporale, imobilizări necorporale etc. Ponderea acestora s-a majorat cu 1,1 p.p. comparativ cu sfârșitul anului 2022.

[1]

Soldul brut (prudențial) al creditelor a constituit 43,0% din totalul activelor sau 62,3 miliarde lei, majorându-se pe parcursul perioadei analizate cu 1,1% (671,7 milioane lei).

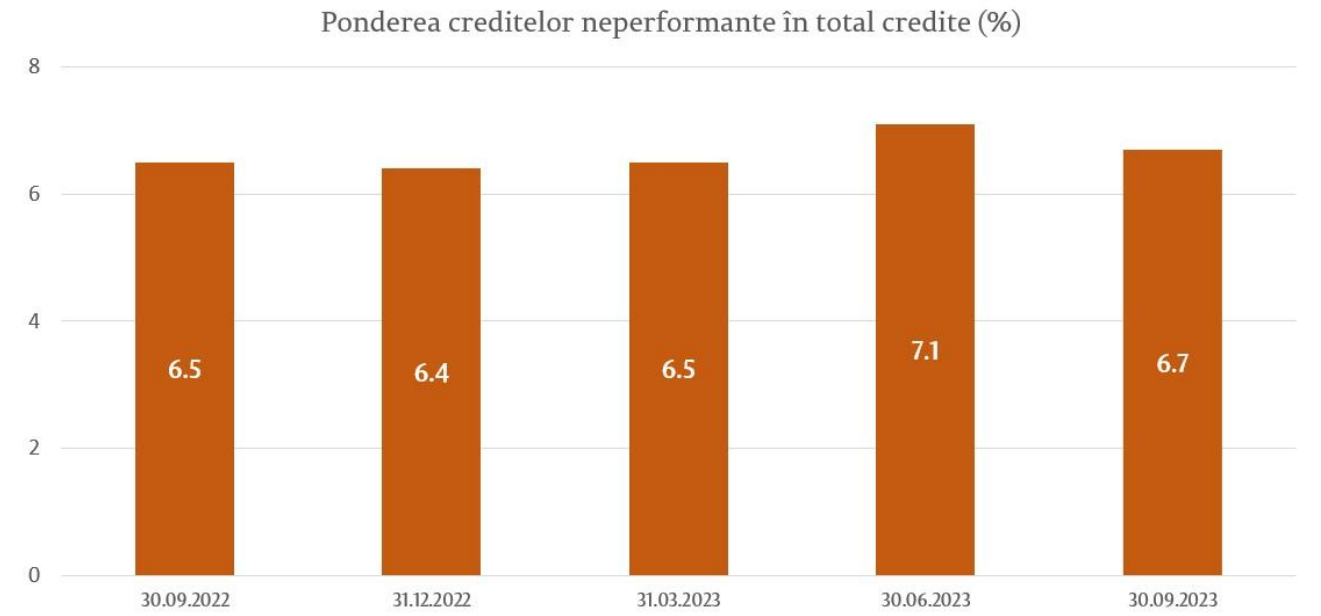
Cea mai mare creștere a fost înregistrată la creditele de consum cu 942,8 milioane lei (9,4%) până la 10,9 miliarde lei, la creditele acordate pentru procurarea / construcţia imobilului – cu 394,7 milioane lei (3,2%) până la 12,7 miliarde lei, la creditele acordate agriculturii – cu 222,3 milioane lei (5,0%) până la 4,7 miliarde lei, la creditele acordate persoanelor fizice care practică activitate - cu 202,9 milioane lei (12,4%) până la 1,8 miliarde lei, la creditele acordate mediului financiar nebancar - cu 141,8 milioane lei (5,7%) până la 2,6 miliarde lei, la creditele acordate în domeniul transportului, telecomunicaţiilor şi dezvoltării reţelei – cu 135,6 milioane lei (6,3%) până la 2,1 miliarde lei.

Totodată, cea mai mare descreștere pe parcursul a 9 luni ale anului 2023 a fost înregistrată la creditele acordate comerțului cu 550,4 milioane lei (4,0 %) până la 13,3 miliarde lei, la creditele acordate industriei alimentare – cu 194,2 milioane lei (4,4%) până la 4,2 miliarde lei, la creditele acordate industriei energetice – cu 177,0 milioane lei (19,1%) până la 750,3 milioane lei, la creditele acordate industriei productive – cu 162,4 milioane lei (6,1%) până la 2,5 miliarde lei.

Pe parcursul perioadei de referință, ponderea creditelor neperformante (substandard, dubioase și compromise) în totalul creditelor s-a majorat cu 0,3 p.p., constituind 6,7% la 30.09.2023, indicatorul menționat variind de la 2,4% până la 8,0%, în funcție de bancă.

Totodată, creditele neperformante în valoare absolută s-au majorat cu 5,7% (226,4 milioane lei) până la 4,2 miliarde lei.

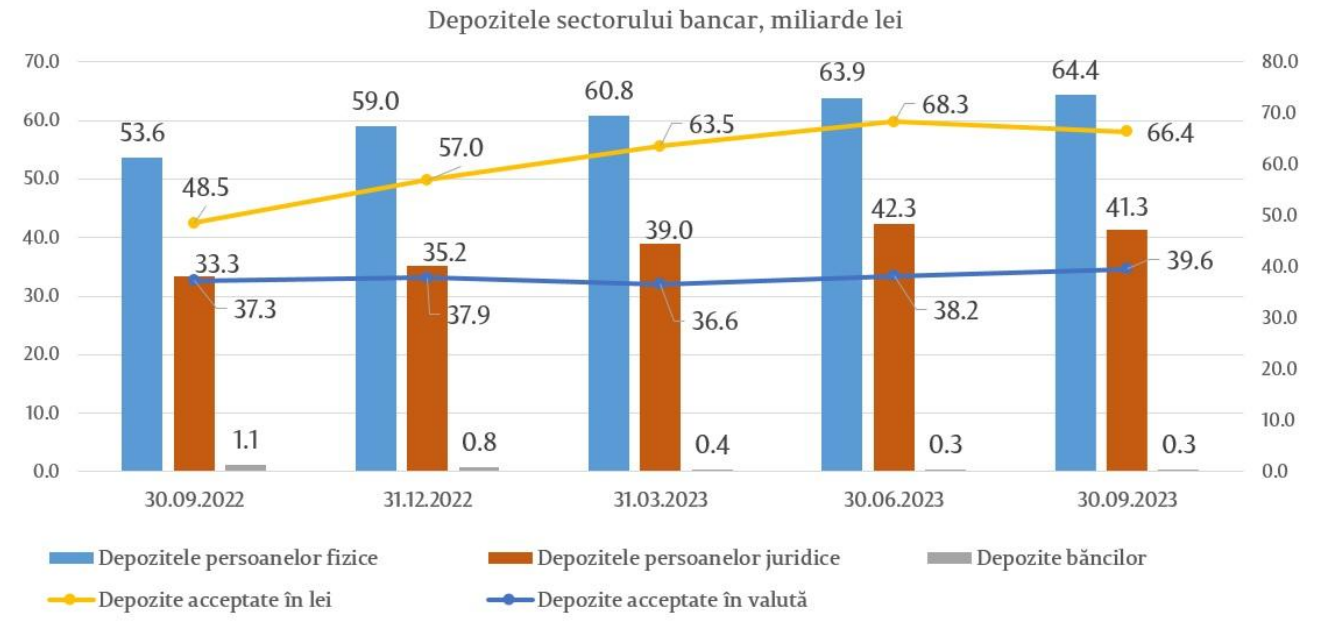
De asemenea, în perioada analizată s-au majorat creditele expirate cu 8,4% (167,9 milioane lei) până la 2,2 miliarde lei. Ponderea creditelor expirate în totalul creditelor a constituit 3,5%, majorându-se cu 0,2 p.p. în comparație cu 31.12.2022, variind de la 0,1% până la 5,8%, în funcție de bancă.

[2]

Totodată, în perioada de referință s-a înregistrat majorarea soldului total al depozitelor, cu 11,0 miliarde lei sau cu 11,6%, constituind 106,0 miliarde lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 60,8% din totalul depozitelor, depozitele persoanelor juridice – 38,9% și depozitele băncilor - 0,3%), ca urmare a creșterii soldului depozitelor persoanelor juridice cu 6,1 miliarde lei (17,2%) până la 41,3 miliarde lei și al depozitelor persoanelor fizice cu 5,4 miliarde lei (9,2%) până la 64,4 miliarde lei. Concomitent, a descrescut soldul depozitelor băncilor cu 477,6 milioane lei (62,3%) până la 289,3 milioane lei.

În totalul depozitelor, 62,6% au revenit depozitelor în lei, soldul majorându-se cu 9,4 miliarde lei (16,4%) comparativ cu sfârșitul anului precedent și a constituit 66,4 miliarde lei la 30.09.2023. Depozitele în valută au constituit 37,4% din totalul depozitelor, soldul acestora s-a majorat pe parcursul perioadei de referință cu 1,7 miliarde lei (4,4%), alcătuind 39,6 miliarde lei (atragerea depozitelor în valută - echivalentul a 3,8 miliarde lei, reevaluarea negativă a depozitelor în valută – (-2,2) miliarde lei).

[3]

Veniturile și rentabilitatea

La 30.09.2023, profitul în sistemul bancar a însumat 3,4 miliarde lei, majorându-se cu 508,7 milioane lei (17,9%) comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Majorarea profitului a fost determinată de sporirea veniturilor din dobânzi cu 2,6 miliarde lei (41,0%) și a veniturilor din onorarii și comisioane cu 217,6 milioane lei (10,0%). Concomitent, s-au majorat cheltuielile cu dobânzile cu 2,0 miliarde lei (131,7%) și cheltuielile neaferente dobânzilor (cheltuielile privind onorarii și comisioane, cheltuielile administrative, provizioanele, deprecierea activelor financiare și nefinanciare etc.) cu 369,8 milioane lei (6,6%).

Veniturile totale au constituit 12,9 miliarde lei, majorându-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 2,9 miliarde lei (29,3%), dintre care veniturile din dobânzi au constituit 9,1 miliarde lei (70,4% din venituri totale), iar veniturile neaferente dobânzilor – 3,8 miliarde lei (29,6% din venituri totale).

Concomitent, cheltuielile totale au constituit 9,5 miliarde lei, majorându-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 2,4 miliarde lei (33,8%), dintre care cheltuielile cu dobânzile au constituit 3,6 miliarde lei (37,7% din cheltuielile totale), iar cheltuielile neaferente dobânzilor – 5,9 miliarde lei (62,3% din cheltuielile totale).

La 30.09.2023, rentabilitatea activelor a constituit 3,1%, fiind în creștere cu 0,2 p.p. comparativ cu finele anului precedent, iar rentabilitatea capitalului a constituit 17,9%, fiind în creștere cu 0,9 p.p. comparativ cu finele anului precedent.

Conformarea cu cerințele prudențiale

Pe parcursul a 9 luni ale anului 2023, băncile au continuat să mențină indicatorii lichidității la un nivel înalt, peste limitele reglementate.

Astfel, valoarea indicatorului lichidității pe termen lung (principiul I al lichidității) a constituit 0,66 (limita ≤1), variind de la 0,29 până la 0,77, în funcție de bancă, micșorându-se cu 0,01 în comparație cu finele anului 2022.

Principiul III al lichidității, care reprezintă raportul dintre lichiditatea efectivă ajustată și lichiditatea necesară pe fiecare bandă de scadență și care nu trebuie să fie mai mic de 1 pe fiecare bandă de scadență, de asemenea, a fost respectat de către toate băncile, variind de la 1,71 pe banda de scadență până la o lună inclusiv până la 117,02 pe banda de scadență între o lună și 3 luni inclusiv.

Indicatorul privind acoperirea necesarului de lichiditate pe sector a constituit 256,1% (limita ≥ 100% - începând cu 1 ianuarie 2023), variind de la 167,8% până la 587,2%, fiind în majorare față de finele anului 2022 cu 20,6 p.p.

Conform rapoartelor prezentate de bănci la situația din 30.09.2023, rata fondurilor proprii totale pe sectorul bancar a înregistrat valoarea de 31,4%, fiind în majorare cu 2,2 p.p. față de finele anului precedent, variind între 23,0% și 62,6%. Toate băncile au respectat indicatorul „Rata fondurilor proprii totale” (≥10%).

De asemenea, toate băncile au respectat cerința indicatorului „Rata fondurilor proprii totale”, luând în considerare amortizoarele de capital.

La situația din 30.09.2023, fondurile proprii totale au constituit 20,5 miliarde lei și au înregistrat o creștere de 11,8% (2,2 miliarde lei). Creșterea fondurilor proprii a fost determinată de reflectarea de către unele bănci a profiturilor eligibile după desfășurarea adunărilor generale ale acționarilor și de micșorarea la unele bănci a diferenței pozitive dintre reducerile pentru pierderi la active și angajamente condiționale și mărimea reducerilor pentru pierderi din deprecierea activelor și a provizioanelor pentru pierderi.

La situația din 30.09.2023, băncile au respectat indicatorii prudențiali cu privire la expunerile mari și expunerile față de persoanele lor afiliate, cu excepția unei bănci, la care a fost înregistrată depășirea limitei de 30% a sumei valorii agregate a expunerilor din credite față de clienți sau un grup de clienți aflați în legătură, care constituie după mărime primele zece expuneri din credite în portofoliul total al creditelor, reprezentând 46,9%. În conformitate cu capitolul IV punctul 26 din Regulamentul cu privire la expunerile mari nr.109 din 5 aprilie 2019, depășirea limitei indicatorului menționat nu se consideră încălcare în cazul în care banca menține o cerință suplimentară de fonduri proprii privind excedentul respectiv, iar banca întrunește aceste cerințe.

De asemenea, toate băncile au respectat limita poziției dominante pe piața bancară, cu excepția unei bănci, la care a fost înregistrată depășirea limitei de 35% a acestui indicator privind mărimea depozitelor persoanelor fizice, care a constituit 35,1%.

Dezvoltarea cadrului legislativ național și armonizarea acestuia cu legislația UE

Pe parcursul trimestrului III 2023 a fost publicat pentru transparență decizională proiectul Hotărârii CE al BNM „Pentru modificarea Regulamentului cu privire la cerințele față de membrii organului de conducere al băncii, al societății financiare holding sau holding mixte, conducătorii sucursalei unei bănci din alt stat, persoanele care dețin funcții-cheie și față de lichidatorul băncii în proces de lichidare, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 292/2018. Elaborarea proiectului hotărârii este condiționată de necesitatea introducerii unor cerințe diferențiate privind calitatea persoanelor care sunt numite în funcția de conducător al organului executiv al băncii în scopul perfecționării procedurii de evaluare a adecvării persoanelor care cad sub incidența Regulamentului nr.292/2018.

Totodată, BNM continuă activitățile aferente elaborării și înaintării proiectelor de actualizare a actelor normative secundare întru aplicarea Legii nr. 202/2017 și promovării cerințelor Basel III.

Vezi și

Tag-uri
depozite [4]
credite [5]
statistica [6]
capitalul [7]
activele [8]
lichiditatea [9]
soldul creditelor [10]
profitul băncilor [11]
banca [12]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/situatia-financiara-sectorului-bancar-pentru-9-luni-ale-anului-2023

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/files/1-sb-ro_2.jpg [2] https://www.bnm.md/files/2-sb-ro.jpg [3] https://www.bnm.md/files/3-sb-ro.jpg [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=depozite [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=credite [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=capitalul [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=activele [9] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=lichiditatea [10] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=soldul creditelor [11] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=profitul băncilor [12] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=banca